

ПОДНОШЕЊЕ PREDSTAVKE EVROPSKOM SUDU ZA LJUDSKA PRAVA

1. KADA SE MOŽE PODNIJETI PREDSTAVKA SUDU ZA LJUDSKA PRAVA?

Predstavka se može podnijeti ukoliko lice smatra da su mu lično i direktno prekršena prava i garancije navedene u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i njenim Protokolima. Prekršaj mora počiniti država koja je potpisnica Konvencije.

Konvencija posebno štiti:

- pravo na život,
- pravo na pravičan postupak u građanskim i krivičnim predmetima,
- pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života,
- slobodu govora,
- slobodu misli, savjesti i vjeroispovijesti,
- pravo na efikasan pravni lijek,
- pravo na mirno uživanje svojine i
- pravo da biraš i da budeš izabran

Konvencija naročito zabranjuje:

- mučenje i nehumano ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje
- proizvoljno ili nelegalno pritvaranje,
- diskriminaciju u uživanju prava i sloboda navedenih u Konvenciji
- protjerivanje vlastitih građana ili zabrana ulaska istim
- smrtnu kaznu i
- kolektivno protjerivanje stranaca

2. USLOVI ZA PODNOŠEЊE PREDSTAVKE:

Uslovi koji se prethodno moraju ispuniti na domaćim sudovima?

- Da bi se podnijela predstavka Evropskom sudu za ljudska prava moraju se iskoristiti svi pravni lijekove u relevantnoj državi (to obično znači tužba odgovarajućem sudu, nakon čega slijedi žalba, ako je to moguće, i nakon toga dalja žalba višem sudu npr. Vrhovnom sudu ako postoji).
- Nije dovoljno samo upotrijebiti pravni lijek već se mora i konkretno istaći povreda pred domaćim sudom (što znači povrede prava iz Konvencije na koje se lice žali).

Rok za podnošenje predstavke

- Predstavka Evropskom sudu se podnosi u roku od šest mjeseci od datuma kada domaći sud donese konačnu presudu (uglavnom je to presuda najviše sudske instance). Nakon tog perioda Sud neće prihvatiti predstavku.

Uslovi koji se odnose lično na podnosioca predstavke?

- Nije neophodno da se bude građanin neke od država koje su članice Vijeća/Savjeta Evrope. Povrede prava na koje se podnosilac žali mora počiniti jedna ili više država koja su vezane Konvencijom u okviru svoje «jurisdikcije», što obično znači na njenom teritoriju.
- Podnosilac predstavke može biti privatna osoba ili pravna osoba npr. preduzeće ili udruženje.
- Podnosilac predstavke mora biti lično i direktno žrtva prekršaja na koji se žali. Ne može se generalno žaliti na zakon ili na neku mjeru, ne može se žaliti u ime drugih ljudi (osim ako oni nisu jasno definisali i označili podnosioca kao svog predstavnika).

Protiv koga se može podnijeti predstavka?

- Protiv jedne ili više država koje su preuzele obaveze prema Konvenciji i koje su, po mišljenju podnosioca predstavke (putem jednog ili više postupaka ili propusta koji lično pogađaju) prekršile ili krše Evropsku konvenciju o ljudskim pravima.
- Mjera ili mjere na koje se podnosilac predstavke žali morale su biti poduzete od strane jednog ili više javnih organa vlasti u dotičnoj državi/državama (npr. sudska ili izvršna vlast).
- Sud ne može razmatrati žalbene navode protiv pojedinaca ili privatnih organizacija kao što su trgovačke kompanije.

3. NAČIN PODNOŠENJA PREDSTAVKE I SADRŽAJ PREDSTAVKE

Šta predstavka treba da sadrži?

- Predstavka se mora odnositi na jedno ili više prava navedenih u Konvenciji o ljudskim pravima. Navodne povrede mogu pokriti širok dijapazon prava kao npr.: mučenje i loše postupanje prema zatvorenicima; nezakonito pritvaranje; nedostaci u parničnom ili krivičnom postupku; diskriminaciju u uživanju prava; prava roditelja djece koja su smještena u institucije; poštovanje doma i prepiske, ograničenja u izražavanju mišljenja ili davanja ili primanja informacija; sloboda učešća na skupovima ili demonstracijama; istjerivanje i ekstradicija; konfiskacija imovine; i eksproprijacija.

Način podnošenja predstavke

Predstavka se treba poslati Sudu u kojoj se jasno navode detalji na šta se žalba odnosi ili tako što se ispuni formular i pošalje na slijedeću adresu:

**The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex**

- Može se pisati na jednom od službenih jezika Suda (engleskom ili francuskom) ili na službenom jeziku jedne od država koje su ratifikovale Konvenciju (uključujući na bosanskom, srpskom i hrvatskom).
- Ako se predstavka šalje faksom, mora se poslati i redovnom poštom.
- Ne treba se lično ići u Strasbourg, vašim dolaskom se neće ubrzati razmatranje vašeg slučaja niti ćete dobiti pravni savjet.
- Ured Registrara od Vas može zatražiti dodatne dokumente, informacije ili objašnjenja vezano za vašu predstavku.
- Čim dobijete formular, morate ga pažljivo i čitko ispuniti i zatim vratiti što je prije moguće.

Formular mora sadržavati slijedeće:

- sažetak činjenica i Vaših žalbenih navoda;
- navesti koja su, po Vašem mišljenju, prekršena prava garantovana Konvencijom
- pravne lijekove koje ste već iskoristili
- kopije presuda organa javnih vlasti donesenih u Vašem predmetu (ovi dokumenti se ne vraćaju tako da treba poslati samo kopije) i
- Vaš potpis kao podnosioca predstavke ili potpis Vašeg zastupnika (ukoliko ga imate)
- Ukoliko ne želite da Vaš identitet bude objelodanjen, o tome morate odmah informirati Sud, i navesti razloge zbog kojih to radite. Predsjednik Suda će odlučiti da li postoji opravdanost Vašeg zahtjeva za anonimnošću.
- U ovoj fazi postupka nije potrebno da Vas predstavlja advokat. Ako, međutim, želite da podnesete predstavku Sudu preko zastupnika, morate poslati punomoć kojom njega ili nju imenujete da Vas zastupa.

Formular, punomoć i dodatna uputstva na **engleskom** jeziku za popunjavanje podneska možete preuzeti na:

<http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/forms&c>